

Stichting Kunst & Historisch Bezit

Jaarverslag 2022

Inleiding

De Stichting Kunst & Historisch Bezit ASR Nederland helpt de historie van a.s.r. te behouden. Die historie begint in 1720 met de oprichting van de 'N.V. Maatschappij van Assurantie, Discontering en Beleening der Stad Rotterdam Anno 1720'. Die historie bepaalt mede wie a.s.r. nu is. Daarom is het van belang om het historisch bezit, historisch archief – en ook de kunst die in de loop der jaren is verkregen – goed te bewaren. Daarnaast wil de stichting door goed gebruik van de kunstcollectie bijdragen aan een inspirerende werkomgeving voor de a.s.r.-medewerkers.

Beeld Piet Killaars in tuin a.s.r.-kantoor

Organisatie

Samenstelling bestuur

Jos Baeten, voorzitter

Arnoud Daan, penningmeester

Gilbert Mattu

Sandra Meijer

Annette Pannekoek

Robert van der Schaaf, secretaris

Algemeen nut beogende instelling (Anbi)

De Belastingdienst heeft enkele jaren geleden de stichting de Anbi-status toegekend. Dit geeft de verplichting via een website inzicht en transparantie te geven in organisatie, beleid en verslaglegging. Het webadres van de stichting is: www.asrnederland.nl/over-asr/duurzaam-ondernemen/stichtingen-en-fondsen/stichting-kunst-en-historisch-bezit

Medewerkers

Sigrid Vegter, conservator

Martien van der Heijden, archivaris

Theo van Schaffelaar, beheerder

Ton Nordeman, vrijwilliger

Financiën

In 2022 is het gelukt om binnen de begroting te blijven en een positief resultaat van € 27.362 te behalen. Sinds 2021 komen de personeelskosten voor rekening van ASR Nederland en omvat de exploitatie van Stichting Kunst & Historisch Bezit de kosten van aanschaf, beheer en onderhoud van de kunstwerken en voorwerpen die behoren tot het cultureel en historisch erfgoed van a.s.r.

Voor deze activiteiten is een totale exploitatie van € 70.000 beschikbaar, waarvan € 20.000 voor de aanschaf van nieuwe werken. Hiervan is € 14.270 aangewend voor de aanschaf van nieuwe werken, zoals die van Yvonne Michiels (p6) en Marwan Bassiouni (p7). Andere uitgaven hebben betrekking op onderhoud van de werken en op de verzekering. Jaarlijks wordt de integrale collectie geïnventariseerd en de onderhoudsstatus van werken beoordeeld.

In 2022 is er een verkoop van kunstwerken aan medewerkers geweest.

De opbrengst hiervan bedraagt € 5.825.

Stichting Kunst & Historisch Bezit beschikt niet over een eigen bankrekening en maakt gebruik van de bankfaciliteiten van a.s.r. In 2021 is de rekening-courant-verhouding met ASR Betalingscentrum afgelost. Met de toevoeging van het exploitatieresultaat bedraagt het saldo van de algemene reserve € 139.302. In de bijlage van dit jaarverslag staat het uitgebreide overzicht van de financiën.

Tentoonstelling a.s.r. doet het, al 300 jaar

De tentoonstelling a.s.r. doet het, al 300 jaar is in 2022 tot en met 12 augustus te zien geweest. Er zijn nog veel rondleidingen gegeven onder andere aan verschillende verzekeraars en relaties van a.s.r. De tentoonstelling is eind augustus afgebroken en alles is weer opgeruimd in depot. De bruiklenen zijn retour gegaan naar de bruikleengevers. Op de verschillende locaties in het gebouw waar eerst de tentoonstelling stond zijn weer kunstwerken en beelden geplaatst.

Nieuwe tentoonstelling

Met de mooiste en meest bijzondere objecten uit de tentoonstelling is een presentatie gemaakt op verschillende locaties in het Utrechtse a.s.r.-gebouw. In de hal is een presentatie van Stad Rotterdam, De Utrecht, verzekeringsymboliek en reclame. De vitrines bij de Servicedesk zijn opnieuw ingericht met onder andere de emailen reclameborden. Richting restaurant Plato staan de witte boekenkasten met rekenapparaten en kantoorartikelen.

Van het Centraal Museum Utrecht hebben wij twee bruiklenen langdurig kunnen verlengen; het beeld van de Adelaar en het schoorsteenscherp. Het schoorsteenscherp staat opgesteld bij de bibliotheekkast. Het beeld van de Adelaar is geplaatst op een nieuwe locatie in de hal richting Plato.

In de worklounge op de eerste verdieping is een nieuwe tentoonstelling ingericht. Hier hangen diverse kunstwerken die volgens het nieuwe kunstbeleid vanaf 2010 door de Stichting Kunst & Historisch Bezit zijn aangekocht. In de vitrine bij de roltrappen staan de nieuwe glasobjecten tentoongesteld. Onze afdeling Text & Design verzorgt de vormgeving voor de tentoonstellingspanelen.

Kunst & Historisch Bezit

Nieuwe kunstaankopen

De basisgedachte voor het aanleggen van de kunstcollectie is de omgeving voor medewerkers en bezoekers zo inspirerend mogelijk te maken. Kunst verhoogt de uitstraling van de verschillende ruimtes. Daarnaast vindt a.s.r. het vanuit maatschappelijke betrokkenheid belangrijk om kunst en cultuur te ondersteunen. Het profiel van de kunstcollectie bestaat uit drie thema's die aansluiten bij de positionering van a.s.r.: mens, dagelijks leven, natuur. De stichting verzamelt daarnaast een collectie hedendaagse glasobjecten. In 2022 zijn vijf nieuwe bijzondere kunstwerken aangekocht voor de kunstcollectie.

Van Yvonne Michiels werd een foto met de titel *Fading Time* aangekocht. Yvonne Michiels (1966) maakt expressieve vrouwenportretten. Het zijn fotomontages, volledig bewerkt en opgebouwd uit meerdere lagen foto's. Op deze foto zijn de kraag en het hoofddeksel geschilderd. De portretten zijn gecombineerd met fragmenten van wereldsteden en elementen uit de natuur en de kunsthistorie. De foto *Fading Time* hoort bij een serie foto's waarin de kunstenaar zich laat inspireren door schilderijen van oude meesters. De vrouwen op de foto's zien er perfect uit en voldoen aan het schoonheidsideaal maar laten ook vooral kwetsbaarheid en onzekerheid zien. De foto's gaan over zowel schoonheid als verval en vergankelijkheid.

Een andere foto die werd aangekocht is van Marwan Bassiouni en is getiteld *New Dutch Views #32*. Marwan Bassiouni (1985) fotografeert het uitzicht vanuit een moskee op het Nederlandse landschap, de dorpen en steden.

Fading Time

Details uit de verschillende moskeeën zijn te herkennen aan de tapijten versierd met oosterse en islamitische motieven, muren met kleurrijke bloemmotieven, maar ook boeken, radiatoren, jaloezieën en verlaagde plafonds. We zien bestaande interieurs gecombineerd met het werkelijke uitzicht vanuit de moskee. Deze foto heeft veel contrasten in zich.

De verschillende soorten moskeeën (hier in een 19e-eeuws herenhuis) ten opzichte van een even diverse maar zo herkenbare Nederlandse identiteit. Een samenleving waarin verschillende culturen naast elkaar bestaan en een nieuwe westers-islamitische identiteit ontstaat. Het uitzicht op de foto toont het bijkantoor in Den Haag van de Eerste Hollandsche Levensverzekeringsbank, een belangrijke rechtsvoorganger van Generali (a.s.r. heeft in 2018 Generali Nederland overgenomen). Het tegeltableau van hun voormalige hoofdkantoor in Amsterdam is goed zichtbaar. In ons bedrijfsrestaurant hangt het emailen bord met de afbeelding van ditzelfde hoofdkantoor.

De kunstenaar Tjibbe Hooghiemstra (1957) heeft a.s.r. benaderd omdat wij in het bezit zijn van drie van zijn tekeningen. Hij wil zijn atelier opruimen en zoekt voor het nog aanwezige werk een nieuwe plek binnen een aantal collecties die hij geselecteerd heeft. Voor ons heeft hij het werk Woud geselecteerd. De foto Woud vormt een mooie aanvulling op onze drie tekeningen en past ook goed binnen het profiel van onze kunstcollectie. Op de foto zie je een groep bomen van bovenaf gefotografeerd met in de achtergrond een fragment van een tekening. De foto is wazig waardoor er een bijzondere sfeer ontstaat. Tjibbe vindt zijn inspiratie in de natuur. De indrukken die hij daar op doet verwerkt hij in schetsen en werkt hij vervolgens uit in verschillende series tekeningen. Zijn werk is heel intuïtief en hij geeft zijn persoonlijke ervaringen weer in krassen, vegen en vlekken. In zijn fotografie werkt hij op dezelfde wijze als hij tekent: direct en impulsief.

Tijbbe maakt foto's van foto's, van prints die weer gefotografeerd zijn en van close-ups van schilderijen en tekeningen. Met zijn camera zoomt hij enorm uit of juist extreem in. Hij voegt alles samen in één foto en creëert zo een nieuw geheel.

Kunstenaar Vincent de Boer (1988) maakte in 2022 in opdracht van de gemeente Utrecht een muurschildering op een van de drie flatgebouwen aan de Lamérislaan in het kader van 900 jaar Utrecht. Deze 'AMEV-flats' zijn eigendom van a.s.r. real estate. De muurschildering werd mede mogelijk gemaakt door a.s.r. Voor de kunstcollectie hebben wij twee kunstwerken van Vincent de Boer aangekocht. De tekening [Werkstation 2] Rol 8 heeft model heeft gestaan voor de 40 meter hoge muurschildering. In de zoektocht naar de perfecte penseelstreek heeft Vincent de Boer een eigen schildertechniek ontwikkeld. Hij werkt veel met een speciaal ontwikkelde tekenmachine. Hierin maakt hij met horizontale penseelstreken patronen op lange stroken papier.

Vincent wil in zijn penseelstreken de nuance laten zien, de kleine afwijkingen in de penseelstreken en de lijnen. 'Er is niet alleen zwart en wit maar vooral veel grijs gebied. Men kan niet zomaar één lijn trekken, want er zijn altijd uitzonderingen. Onze tijdsgeest en samenleving kunnen in mijn beleving meer nuance gebruiken en minder extremen.'

De tekening Two Strokes on Grey hebben wij aangekocht om de werkwijze van Vincent te kunnen verduidelijken. Ook past de tekening goed bij de thema's van onze kunstcollectie en bij a.s.r. omdat Vincent op geheel eigen wijze met zijn werk een 'boodschap van menselijkheid' wil meegeven.

De tekening is met een streek van de kwast geschilderd. Mooi om te zien is dat Vincent met een enkele penseelstreek zoveel nuances kan oproepen die de tekening zijn bijzondere en krachtige uitstraling geeft.

[Werkstation 2] Rol 8

Kunst

Voor de tentoonstelling van de Vereniging Bedrijfscollecties Nederland getiteld Corporate Offsite Dwelling A in het CODA Museum Apeldoorn heeft a.s.r. de foto van Marjan Teeuwen in bruikleen gegeven. In deze tentoonstelling zijn door een kunstenaar flexibele werkplekken gerealiseerd. Rebekka van den Berg, student Kunstgeschiedenis aan de Radboud Universiteit Nijmegen heeft eind 2022 stage gelopen bij de stichting. Haar onderzoek naar het collectiemanagement, het beheer en behoud heeft geresulteerd in een adviesrapport waarin zij zich afvraagt wat de meerwaarde is van het toepassen van kennis en beleid over collectie-management uit de culturele sector bij de bedrijfscollectie van a.s.r.

In 2022 is weer een verkoop van kunstwerken voor medewerkers georganiseerd. Het ging om een selectie van 33 kunstwerken, meestal dubbele kunstwerken of kunstwerken waarvan we veel van een bepaalde kunstenaar hebben. De kunstwerken zijn beneden in de gang naar de parkeergarage tentoongesteld. Slechts vijf stukken zijn niet verkocht. De totale opbrengst van de verkoop bedraagt € 5.825.

Twee beelden hebben extra onderhoud gekregen. Het beeld van Tony Cragg is geheel schoongemaakt en opnieuw in de was gezet, zodat kleine beschadigingen weer zijn weggepoetst. Het beeld van Piet Killaars dat buiten staat ziet er nog goed uit en heeft nog de oorspronkelijke verflaag. Er zijn een aantal plekje aan de onderkant (waar water blijft staan) die door de restaurateur worden gemonitord. Zij zal melden als er actie moet worden ondernomen. Keuzes zijn dan een nieuwe verflaag of naar binnen verplaatsen.

Verkoop kunst aan medewerkers

Beeld van Tony Cragg

Historisch bezit

Met de historische collecties wil de stichting het historisch bewustzijn uitdragen en een gemeenschappelijke bedrijfscultuur bevorderen. Het a.s.r.-pand maakt het mogelijk veel van het historisch bezit op een goede manier aan medewerkers en bezoekers te tonen. Het belangrijkste criterium voor het historisch bezit is de specifieke relatie van het object met (de geschiedenis van) a.s.r. De collectie wordt beschreven, gefotografeerd en beheerd met als doel de collectie volledig toegankelijk te maken. Ook dit jaar zijn er weer oud-medewerkers en andere externen die historisch materiaal aan ons hebben aangeboden. Voor deze bijdragen is het bestuur de gevers zeer erkentelijk. Zo hebben wij de volgende schenkingen ontvangen: een theeservies van de Holland van 1859, divers historisch materiaal van verzekeringsmaatschappij Johan de Witt, een jubileumpenning van De Utrecht, een zilveren vloeischommel, drie historische ansichtkaarten van het Utrecht-kantoor aan de Leidscheweg, een oude rekenmachine en preegstempel die nog gebruikt zijn bij De Utrecht en diverse personeelsbladen.

Vanuit re-integratie is een medewerker van a.s.r. twee dagen per week bezig met het registreren, fotograferen en conserveren van de plakboeken van de HAV Bank. Het gemeentearchief Schiedam wilde een publicatie over de HAV Bank in oktober, de 'maand van de geschiedenis'. Zij hebben een aantal keer bij ons gekeken in het archief en wij hebben geholpen met hun vragen. Dit heeft geresulteerd in een mooie brochure over de HAV Bank.

Voor de restauratie van een 17^e-eeuws schilderij van Jan Vonck is extra advies ingewonnen. Hieruit bleek dat dit schilderij niet van Jan Vonck is, het wijkt qua stijl teveel af, en is niet voor 1700 geschilderd. De meester is niet te bepalen. Het schilderij is uit de 18e eeuw en in erg slechte staat. De restaurator gaat het schilderij weer presentabel maken. Het betreft vernis en een beperkte hoeveelheid retoucheerwerk.

De medewerkers van de stichting zijn betrokken bij een project van a.s.r. real estate om de historie van de monumentale gebouwen van het winkelfonds te laten beschrijven. Zeven studenten architectuurgeschiedenis van de Universiteit Utrecht hebben de studieopdracht gekregen om een waardestelling te schrijven over zeven gebouwen van a.s.r. De studenten hebben een rondleiding gekregen bij a.s.r. en het beleid van Real Estate is toegelicht. Deze opdracht wordt in het voorjaar van 2023 opgeleverd.

Schilder onbekend

Historisch Archief

De doelstelling van het Historisch Archief is het bewaren, uitbreiden en beheren van de verzameling historische archiefstukken om beschrijving van de eigen bedrijfsgeschiedenis mogelijk te maken en bij te kunnen dragen aan algemeen economisch-historisch onderzoek.

In het kort komt een bedrijfsarchief neer op: alle documenten ontvangen of opgemaakt door een onderneming waarin de verschillende activiteiten hun uitwerking hebben gevonden. De documenten met een historische en/of maatschappelijke waarde, zoals notulen, akten, jaarverslagen, briefwisselingen, facturen, blogs, personeelsbladen, contracten, facturen, foto's en ook uitingen op sociale media, worden om die reden toegevoegd aan het bedrijfsarchief. De voorbeelden maken ook duidelijk dat het zowel om beleidsdocumenten als om bulkmateriaal kan gaan.

Verder zijn er verschillende historische vragen geweest en verzoeken tot het raadplegen van ons historisch archief. Hieraan hebben wij zoveel als mogelijk meegewerkt.

Digitaal bedrijfsarchief

De pilot met de Ondernemingsraad heeft in 2022 verder vorm gekregen. Ter voorbereiding op de archivering van documenten van Corporate Communicatie – de tweede pilot – worden diverse interne en externe uitingen sinds begin 2022 naar een speciale mailbox gestuurd voor registratie en archivering.

Preegstempel

In 2022 zijn requirements geschreven voor en is er akkoord gegeven op het bouwen van een registratiesysteem waarin de metadata van digitale documenten kan worden vastgelegd en hierdoor vindbaar blijven. Deze zogenoemde 'zoekdatabase' wordt in Out-systems gebouwd. De start is in 2023. De documenten zelf worden opgeslagen in ImageNow.

Fysiek archiefmateriaal

De beschrijving en registratie van de fysieke archieven van Generali in Rotterdam is afgerond. We gaan verder met het registreren van overig fysiek archiefmateriaal in Utrecht, onder andere documenten die door (oud-)medewerkers zijn aangeboden.

Ook is een procedure opgesteld en afgestemd met Juridische Zaken met betrekking tot inzage en openbaarheid van de archieven. We zijn direct gestart met het gebruik. Tevens is er een privacy-statement opgesteld.

Vanwege de digitalisering van de dossiers en de sluiting (op termijn) van het archief aan de Corkstraat in Rotterdam moet worden bepaald welke documenten bewaard moeten blijven. De stichting is daar nauw bij betrokken. Met de aangekondigde samenvoeging met Aegon Nederland is gestart met onderzoek naar de historie van Aegon en het ontwikkelen van plannen om de historiewand aan te passen.

Historische bibliotheek

Kerndoelstelling van de historische bibliotheek is het in stand houden van een bibliotheek die toonaangevend is voor werken over levensverzekeringen (en aanverwante terreinen) en het borgen van de toegankelijkheid van die collectie.

Er zijn in het afgelopen jaar geen mutaties geweest op de collectie. De toegankelijkheid van de collectie is geborgd doordat collectiedelen sinds 2014 in bruikleen zijn gegeven aan het NEHA en de universiteitsbibliotheek Utrecht.

Communicatie

Om de tentoonstelling a.s.r. doet het, al 300 jaar onder de aandacht te houden kwam er elke week een post op Facebook waarin een werk uit de tentoonstelling onder de aandacht is gebracht. In totaal zijn er 73 posts geplaatst.

Binnen a.s.r. zijn er weer korte teksten verschenen over kunstwerken of historische werken in het personeelsmagazine i.p., in ASR Senior en in de nieuwsbrief van het bedrijfsonderdeel Services.

Er is een artikel verschenen in het Archiefblad over verschillende leden van de Vereniging Bedrijf en Historie. In dit artikel wordt aandacht besteed aan de werkwijze van de Stichting Kunst & Historisch Bezit en dan met name de relatie tussen kunstcollectie en de historische collectie.

Bijzondere aankoop Stichting Kunst & Historisch Bezit

Aan de gele wand in het restaurant hangt een bijzonder kunstwerk dat de Stichting Kunst & Historisch Bezit onlangs heeft aangekocht. Dit schilderij is gemaakt door Anya Janssen (1962) en komt uit een serie intieme en nauwgezet geschilderde portretten die zij maakte van haar eigen studenten aan de kunstacademie.

'Het past goed in onze kunstcollectie bij het thema portret', legt conservator Sigrid Vegter uit. Dat het gemengde reacties op kan roepen, smijpt ze ook. 'Anya geeft haar studenten liefdevol weer, maar zit ze ook dicht op de huid zodat geen imperfectie of teken van naderend verval voor de kijker verborgen blijft. Op dit schilderij is de kwetsbaarheid van de jonge

student duidelijk zichtbaar. Anya Janssen is heel bekend geworden met haar realistische en virtuos geschilderde doeken. De sprookjesachtige schilderijen schuren, zijn soms vervreemdend of ongemakkelijk, maar ze bezitten een enorme schoonheid. Ze zijn intrigerend en ontroerend.'

De schoonmaakrobot heet... Zelena

De collega's van de schoonmaak konden maar liefst kiezen uit meer dan 110 insendingen, die volgden op een oproepje op Infonet om een naam voor onze nieuwe schoonmaakrobot te bedenken. Velen gaven er een uitgebreide toelichting bij. De winnaar werd Shadi Speelman. Zij stelde de naam Zelena voor. Haar motivatie: 'De naam is een knipoog naar onze duurzaamheid. Zelena betekent namelijk "groen" in het Kroatisch'. Shadi kreeg in het bijzijn van de robot een schoonmaakpakket overhandigd.

Klanten kunnen a.s.r.-schadeverzekeringen ook afsluiten via ASN Bank

Directeur Schade Robert van der Schaaf kondigde het begin vorig jaar al aan: de samenwerkingsverbanden met ASN Bank zijn uitgebreid.

investeert ASN Bank een deel van de eigen provisie in duurzame initiatieven, om gezamenlijk de wereld duurzamer te maken, bijvoorbeeld op het gebied van CO₂-reductie of biodiversiteit.

Via webservices is een directe koppeling gelegd tussen AXON, de verzekeringstechnische administratie van Schade, en de systemen van ASN Bank. Andere partijen kunnen hier in de toekomst ook op aansluiten. Adjunct-directeur Volmacht en Intermediaire distributie Schade Adèle Jeurken: 'Met de livegang van onze schadeproducten op het portaal van ASN Bank, is een belangrijke

KORT

Nieuwe kunst aankoop

laat verschillende contrasten zien

In de centrale hal in Utrecht hangt bij de roltrap sinds kort de nieuwe kunst aankoop van de Stichting Kunst & Historisch Bezit: een foto van Marwan Bassiouni (1985). De foto roept het uitzicht vanuit een moskee op het Nederlandse landschap.

Conservator Sigrid Vegter licht de aankoop toe: 'De foto past goed in onze kunstcollectie omdat het zoveel verschillende contrasten in zich heeft. De moskeeën ten opzichte van een even diverse, maar zo herkenbare Nederlandse identiteit. Een samenleving waarin verschillende culturen naast elkaar bestaan en een nieuw wereldbeeld ontstaat. Het toont de zakelijke moskee. Het interieur. Dat maakt de foto kunstenaar twee zijn.'

Op de foto staat ook Levensverzekering waarvan a.s.r. de Nederlandse tegeltableau in de to goed zichtbaar. In het van ditzelfde hooftit

Hoogste muurschildering Utrecht

mede mogelijk
door a.s.r.

Eerste externe participatie in ASR Dutch Farmland Fund

BPL Pensioen en DELA zijn per 1 oktober toegetreden tot het ASR Dutch Farmland Fund. Zij zijn, naast a.s.r., de eerste participanten in dit niet-beursgenoteerde vastgoedfonds van a.s.r. real estate, en investeren in totaal € 310 miljoen. Het ASR Dutch Farmland Fund bestaat uit 36.000 hectare Nederlandse landbouwgrond met een waarde van € 1,8 miljard.

De landbouwportefeuille van het ASR Dutch Farmland Fund is in ruim een eeuw opgebouwd. Het fonds investeert in landbouwgrond in Nederland en heeft een sterke focus op langetermijnwaardcreatie voor agrarische ondernemers, investeerders en de maatschappij.

Dick van den Oever is fund director van dit fonds. 'Het fonds heeft de ambitie om verder

te groeien en landbouwgrond aan toekomstige generaties in een nog betere conditie door te geven. Vanuit onze strategie "klimaatplan boeren" werken we samen met kennisinstellingen en ketenpartijen in de sector. Door de portefeuille open te stellen voor institutionele beleggers ontstaat er meer ruimte voor groei.'

DOOR FLOOR MEUS

A.S.I.

Archimedeslaan 10

3584 BA Utrecht

www.asr.nl

ASR Nederland N.V. KvK 30070695 Utrecht

50380_0923